

Cuò c Chiò n Viò t
Nam

KHI ĐÒ NG MINH THÁO CHÒ Y

Phò n Vò - Chòò ng 20

Nhò ng bài hò c tò cuò c chiò n Viò t nam

Bài hò c cho Mò

Vò nhò ng bài hò c cò a cuò c chiò n, có nhiò u tác giò ã đò a ra nhò ng bài hò c cho Mò, cò vò quân sò, chính trò, lò n ngoò i giao. Vò n tò t, mò t sò bài hò c quan trò ng đòò c tóm gò n nhò sau:

Vò quân sò :

- không thò chò dùng sò c mò nh cò a vũ khí đò theo đò i mò t mò c tiêu chính trò ;
- quân đò i Mò không đòò c tò chò c thích hò p cho chiò n tranh du kích;
- khi có quyò t đò nh bòò c vào cuò c chiò n, lãnh đò o không nên tró i tay quân đò i và phò i ò ng hò hò t mình; vò a đánh vò a rò t rò là chò có thò t bò i;
- nhò ng bài hò c vò chiò n thuò t và khí giò i thì ã quá nhiò u và ngày nay đang đòò c áp đò ng. Thí đò nhò tò sau chiò n tranh Viò t nam, chò a có máy bay B-52 nào bò bò n rò i. Và nhò ng bài hò c vò du kích chiò n thì đang đòò c sò đò ng vào chiò n tranh chò ng quân khò ng bò (terrorister).

Vò chính trò :

- Dân chúng Mò không chò u đò ng đòò c mò t cuò c chiò n kéo dài; khi thòò ng vong lên tò i trên 1,000 mò t tháng là tâm lý nhân dân lên cò n sò t;
- đò ng can thiò p quá nhiò u vào nò i bò chính trò cò a đò ng minh;
- đò ng Mò hoá chiò n tranh;
- đò ng đò t quá cao mò c đích cò a Mò khi bòò c vào cuò c chiò n;
- đò ng thò i phò ng lên nhò ng thò ng lò i ò chiò n tròò ng, nó có tác đò ng nâng cao triò n vò ng cò a nhân dân, đò rò i hò vò mò ng khi đòò c phanh phui là không đú ng; vì báo chí, truyò n thông Mò

Tác Giả: GS.TS. Nguyáo n Tiáo n Háo ng
Thứ Ba, 25 Tháng 5 Năm 2010 01:40

tháo ng hay đáo tin táo c, bình luáo n cháo ng minh ngáo c táo váo i nháo ng tuyên báo hay táo p táo ng cáo a Chính phá; và

Váo ngoáo i giao:

- Pháo i quáo c táo hoá chiáo n tranh qua Liáo Hiáo p Quáo c, hoáo c kéo theo nhiáo u đáo ng minh;
- Pháo i giáo tính nháo t quán cáo a Hoa káo trong viáo c biáo n háo cho má c tiêu cáo a cuáo c chiáo n, đáo ng có thay đáo i má c tiêu liáo táo c;
- Trong má t xã háo i dân cháo, má ráo ng nháo Máo, ná u Táo ng tháo ng cháo đáo a vào má t hai viên cháo c đáo làm chính sách váo ngoáo i giao là ráo t nguy hiáo m; và
- Đáo ng báo i tín; phá i giáo đáo c ná m tin cáo a các nhà lãnh đáo o nháo ng quáo c gia khác; đáo ng đáo i trá, nay tháo này mai tháo khác.

Đáo m cuáo i cùng háo t táo c quan táo ng. Nhiáo u khi nó còn là yáo u táo quyáo t đáo nh giáo a chiáo n tranh và hoà bình. Váo đáo m này, các cáo p lãnh đáo o táo i cao cáo a Hoa káo nháo Táo ng tháo ng Nixon, Táo ng tháo ng Ford, đáo phá i công nháo n ráo ng táo tháo t báo i táo Viáo t nam làm táo n háo i ráo t nhiáo u táo i uy tín cáo a Hoa káo. Vì váo y, cho dù viáo c giáo i káo t, tháo chọy kháo i Miáo n Nam là đáo u có táo i cho ná c Máo đáo ná a, nó cũng cháo là ích táo i ngáo n háo n, vào tháo i đáo m đáo. Váo lâu váo dài, nó đáo làm táo n háo i táo i đáo tin cáo y (credibility) cáo a chính sách ngoáo i giao cũng nháo uy tín Hoa káo không ít. Chính Henry Kissinger cũng phá i nháo n đáo nh ráo ng cháo sáu tháng sau chiáo n tranh Viáo t nam, pháía Cáo ng táo n đáo dùng chiáo n tranh du káo ch bung ra táo i Phi Cháo, Afghanistan; và ba năm sau, Chính phá cáo a quáo c váo ng Iran là đáo ng minh cáo a Máo đáo táo p đáo, làm má t háo n tháo quân bình táo Trung Đáo ng. Nháo háo ng cáo a biáo n cáo này còn kéo dài cho táo i ngày nay. Khi quáo c váo ng Shah còn ngáo i đáo thì đáo u có chuyáo n Saddam Hussein xáo ng hung xáo ng bá, và đáo u có tháo đáo ch ná c ngoài nào đáo táo n công tháo ng vào ngay Ngũ Giác Đáo và Trung Tâm Tháo ng Máo i Quáo c táo táo New York? Suýt táo a còn phá hoáo i cáo vào Quáo c háo i hay Toáo Báo ch Cung. Cũng chính Kissinger đáo đáo táo câu háo i có phá i táo táo p đáo cáo a quáo c váo ng Iran là do chính ông ta má t tin táo ng vào Máo hay không?

Váo phe cháo ng đáo i ông Shah đáo báo t đáo u coi tháo ng Máo đáo n đáo còn báo t ngay cáo 52 nhân viên Toáo đáo i táo Máo táo Teheran làm con tin vào tháng 10, 1979. Táo ng tháo ng Carter cho táo c táo ng bí má t vào cáo u, nháo ng đáo hoàn táo n vô ích; và ông đáo tháo t báo i trong káo tuyáo n cáo nhiáo m káo hai vào năm 1980. Kháo ng hoáo ng này kéo dài táo i háo n má t năm. Sau khi ông Reagan lên Táo ng tháo ng (tháng 1, 1981), nháo ng con tin má i đáo táo c tháo.

Váo viáo c các chính khách kháo i A táo p nghi ngáo váo má c đáo tín nhiáo m cáo a Hoa káo, táo cháo nháo c táo i má t táo chuyáo n xáo y ra vài tháng táo táo c khi Miáo n Nam táo táo p đáo. Khi viáo n táo Máo báo c táo gáo n háo t, Chính phá VNCH gáo p rút xúc táo n viáo c vay táo n xáo Saudi Arabia nháo Quáo c váo ng Faisal đáo háo a (táo táo c khi ông báo ngáo i cháu háo sát). Ngoáo i táo ng Báo đáo tháo ng thuyáo t đáo táo m giáo i ngáo. Ông Báo nói váo i Táo ng táo ng đáo u táo a Sheik Yamani ráo ng: "Máo đáo không viáo n táo cho chúng táo nháo đáo cam káo t trong váo báo n". Ngáo ngáo ng, ông Yamani táo c đáo u, háo i: "Làm sao khi cháo táo ch cáo a má t công ty đáo ký káo t má t tài liáo u, ráo i ngáo i káo váo ông ta táo i nói: Táo không báo t gì váo chuyáo n đáo háo t".

Báo i váo y, tháo c ra, cái giá Máo phááo i táo cho viáo c tháo chọy kháo i Miáo n Nam là quá táo n. Ná i đáo, ta có tháo rút táo a má t táo bài háo c váo đáo tin cáo y quan táo ng Hoa káo: đáo là kháo năng duy táo, hay kháo năng báo n (sustainability) cáo a nháo ng cam káo t do Táo ng tháo ng đáo i váo i đáo ng minh. Các nhà chính táo háo c táo n nghiáo cáo u cho káo đáo m này: khi Táo ng tháo ng Hoa káo háo a háo n báo ng táo i nói miáo ng hay táo váo báo n, liáo u nháo ng cam káo t đáo có kháo năng báo n váo ng có kéo dài đáo táo c lâu hay không? Liáo u nó có còn hiáo u táo c khi hoàn cáo nh chính táo thay đáo i, thí đáo nháo có má t Táo ng tháo ng má i hay má t đáo ng cáo m quyáo n khác? Hay hoàn cáo nh kinh táo thay đáo i, thí đáo nháo táo m phááo cao, tháo táo nghiáo p nhiáo u, kháo ng hoáo ng kinh táo? Ná u không, thì giá táo cáo a nháo ng cam káo t đáo nháo tháo nào? Khi háo a háo n nháo váo y, Táo ng tháo ng Máo có nên hay không nên thêm má t táo: "Nháo ng cam

kết này chũ có giá trị bao lâu tôi còn ngổ i trong Toà Bũ chũ c", hoũ c nhũ ng cam kết này sũ không còn giá trị khi hoàn cũ nh kinh tế xã hộ i, chính trị cũ a Hoa kết thay đũ i?"

Bài hũc cho các đũng minh

Nũu nhũ ng bài hũc cho Mũ đã đũ đũ c nhiũu tác giũ bình luũn thì nhũ ng bài hũc cho các đũng minh cũ a Mũ lũ i chũ đũ đũ c các nhà lãnh đũ o quũ c tũ rũ tại nhau và truyũn miũng vũ nhũ ng nhũn xét cũ a hũ.

Bài hũc thũ nhũ t cho mũ t đũng minh cũ a Hoa kết là nên nhũn đũ nh rõ ràng vũ n đũ quyũn lũ i. Lý do quan trị nhũ t mà Hoa kết nhũ y vào mũ t cũc chiấn là quyũn lũ i cũ a Hoa kết. Nhũ ng mũ c tiêu khác nhũ bũ o vũ nhân dân, tranh thũ nũn đũ c lũ p, hay xây đũng dân chũ (cho VNCH hay Iraq, hay Afghanistan) thì chũ là thũ yũ. Năm 1965, trũ đũ c khi cho TQLC đũ bũ vào Đà Nũng (ngày 6 tháng 3), trong mũ t cũc hũ p mũ t và cao cũ p tũ i Washington, D.C. vào tháng 1, 1965, Bũ trũ đũ ng quũ c phòng Robert McNamara và thũ trũ đũ ng Mcnaughton đã nói toũ c ra là mũ c liũ c cũ a Mũ "không phũ i là đũ giúp mũ t nũ đũ c bũn thũ ng là đũ ngăn chũn Trung Cũng".(1)

Vũ viũ c đũ a quân vào Viũ t nam, trong buũ i hũ p ngày 24 tháng 3, 1965, Mcnaughton còn tính toán rõ ràng vũ mũ c đích cũ a Mũ theo phũn trăm nhũ sau:

- 70% là đũ tránh mũ t sũ thũ t bũ i làm bũ mũ t cho Mũ ;
- 20% đũ giũ Miũn Nam khũ i rũ i vào tay Trung Cũng; và
- 10% đũ cho nhân dân Miũn Nam đũ đũ c tũ do, hũ nh phúc (2).

Thũ hai, quyũn lũ i vũ kinh tế là bũn vũ ng, lâu dài; quyũn lũ i vũ chính trị hay ngoũ i giao chũ là giai đũ n. Nó chũ tũ n tũ i vào thũ i gian nào đó mà thôi. Hoa kết can thiũ p vào chiấn trũ đũ ng Viũ t nam trong thũ i đũ m lúc cũ đũ ng đũ chiấn tranh lũ nh còn đang lên cao. Tũ i lúc bũ t đũ u "détente", giũ m căng thũ ng đũ đũ c vũ i Liên Xô thì quyũn lũ i đó cũng bũ t đũ u giũ m. Tũ i khi Tũ ng thũ ng Nixon bũ t tay vũ i Mao Trũ ch Đũng (tháng 2, 1972) thì quyũn lũ i đó coi nhũ đã chũ m đũ t.

Ngày nay, trong chiấn tranh vùng Vũ nh chũ ng hũn, mũ c đích là đũ p đũ đũ c Saddam Hussein vì nhiũu lý do, đũ u tiên là vì Saddam sũn xuũ t vũ khí huũ diũ t hàng loũ t (WMD), không tìm đũ đũ c khí giũ i này thì viũn lý do là vì Saddam đĩnh liũ vũ i bũn phá hoũ i Al Qaeda. Khi bũ ng chũ ng đĩnh liũ cũng không rõ, thì tũ i nhu cũ u xây đũng dân chũ bên Trung Đũng. Nhũ ng còn mũ c đích khác, rũ t quan trị nhũ và liên hũ trũ c tiũ p tũ i quyũn lũ i cũ a Mũ là phũ i làm giũ m đũ mũ i đũ doũ cũ a Iraq đũ i vũ i Do Thái. Do Thái là tiũn đũ n đũ u lũ a đũ Trung Đũng. Đũ p xong Saddam rũ i, và khi đũ doũ vũ đũ u lũ a đã giũ m bũ t, sũ m muũn thì quân đũ i Mũ cũng sũ phũ i rút vũ. Và muũn rút, trũ đũ c hũ t phũ i có tũ ng tuyũn cũ đũ xây đũng dân chũ. Vì có dân chũ thì nhân dân Iraq mũ i "thi hành quyũn tũ quyũ t cũ a mình" đũ đũ c. Bũ u cũ xong, Chính phũ Iraq phũ i sũ m "phát triũn nhũ ng sũ c mũ nh sũn có cũ a mình". Bũ i vũ y, quân đũ i và cũ nh sát Iraq phũ i trũ đũ ng thành sũ m đũ tũ đũ i đũ n vũ i quân phũn loũ n.

Khi chúng tôi đũ c đũ đũ n này lũ n cũ i cùng trũ đũ c khi in sách (tháng 2, 2005) đã nghe Tũ ng thũ ng Bush tuyên bũ là "Iraq phũ i tũ hũ o vũ lũ y chính mình" ("Iraq must defend itself"); và có tin là Mũ cũng sũ p sũ a rút 15.000 quân vũ).

Thũ ba, vũ lâu vũ dài, thũ c quyũn là đũ Quũ c hũ i Hoa kết. Theo quy đũ nh cũ a Hiũn Pháp, Quũ c hũ i có quyũn "khuyũn nghũ và đũ ng thuũn" (advise and consent). Nhũ vũ y, khi nào Tũ ng thũ ng Mũ có đũ m bũ o đũ u gì thì lãnh đũ o đũ ng minh phẩi yêu cũ u ông thông báo cho Quũ c hũ i đũ yêu cũ u hũ đũ ng ý, chũ có hũ a hũn trong bí mũ t. Vũ đũ m này, Đũi Loan đã hũ c đũ đũ c kinh nghiũ m tũ Viũ t nam, nên dù phẩi hành phẩp có hũ a hũn là sũ không đũ cho Trung Cũng thôn tính bũ ng vũ lũ c, Đũi Loan đã cũ gũ ng vũ n đũ ng đũ Quũ c hũ i Mũ ra mũ t đũ o luũ t vào năm 1979 là sũ trũ giúp Đũi Loan đũ tũ vũ; Tuy nhiên, dù Quũ c hũ i có đũ ng thuũn, và Quũ c hũ i thũ đũ ng hay chũ p thuũn nhũ ng yêu cũ u cũ a Tũ ng thũ ng nào lúc ban đũ u cũc chiấn, nhũ ng rũ i đũ n đũ n sũ giũn ra khi bũ t đũ u có nhiũu thũ đũ ng vong và tũn kém lên cao. Hũ sũ đũ t vũ n đũ "đũ đũ c gì, mũ t

Tác Giả: GS.TS. Nguyễn Ti n H ng
Thứ Ba, 25 Tháng 5 Năm 2010 01:40

gì?" Qu c h i n m cái túi ti n, đó là quy n bi u quy t v ngân sách, đ c bi t là ngân sách qu c phòng. Dĩ nhiên, khi có m t T ng th ng m nh và c ng quy t, ông s có kh năng thuy t ph c Qu c h i ti p t c chi ti n nh tr ng h p T ng th ng George W. Bush hi n nay (2004-2005) trong k ho ch tài tr cho chi n tranh Iraq. Nh ng n u ông không s m gi i quy t v n đ thì s ng h s kéo dài đ c bao lâu?

Ph n ng c a Qu c h i M v chi n tranh Vi t nam là m t thí d đ n hình. Tôi còn nh r t rõ ràng: ngày 2 tháng 8, 1964, khi xem TV thì th y phát ngôn viên B ch c thông báo cho dân chúng M : t u tu n ti u (PT boats) c a B c Vi t phóng ng l i vào t u USS Maddox c a M V nh B c B "; hai ngày sau, 4 tháng 8, i th y nói: có cu c t n công l n th hai, l n này vào c hai t u USS Maddox và USS Tumerjoy. Dù r ng s vi c này không hoàn toàn ch c ch n, và v sau đã có nhi u ch ng c cho th y vi c phóng ng l i l n th hai là không đúng, T ng th ng Johnson cũng đã đ c Qu c h i l p t c thông qua m t quy t đ nh cho phép T ng th ng làm t t c m i bi n pháp đ đ y lui b t c t n công nào vào quân l c Hoa k và đ y lui m i gây h n". Nhà báo n i ti ng James Reslon c a t New York Times đã bình lu n ngay r ng "quy n h n trao cho T ng th ng nh v y là quá r ng, vì nó có nghĩa là Qu c h i đã ch p thu n b t c bi n pháp quân s nào, b t c ch nào t i Đông Nam Á, g m c nh ng bi n pháp quân s đ y m tr b t c qu c gia nào trong Liên minh Đông Nam Á (SEATO)". Và vi c ch p thu n l i đ ng nh t: s phi u H Vi n là 466-0; và Th ng Vi n: 88-2 (ch có hai ngh sĩ: Gruening và Morse b phi u ch ng).

T l p tr ng ng h m nh m nh v y, Qu c h i đã đ n đ n đi t i quy t đ nh ch ng đ i hoàn toàn. Liên h t i đ m này:

Th t nh ng tuyên b v quy t tâm c a T ng th ng M thì cũng ch có tính cách giai đ n. Thí d nh nh ng tuyên b r ng "Chúng tôi s theo đ u i t i cùng" (We will stay the course) hay "Chúng tôi s l i bao lâu còn ph i l i" (We will stay as long as we have to)". Dù T ng th ng M có tuyên b nh v y v chi n tranh Vi t nam hay chi n tranh Iraq, thì cũng ph i hi u đây là r t t ng đ i. Dù th c s có mu n làm nh v y, T ng th ng M cũng khó mà thi hành đ c. Nhân dân Hoa k th ng không nh n n i đ đ ti p t c ng h Chính ph trong nh ng cu c xung đ t kéo dài. Ngoài ra còn tình hình kinh t , xã h i trong n c. Sau cu c kh ng ho ng đ u l a do chi n tranh Do-thái A R p vào mùa Thu 1973, kinh t M ch u c nh th t nghi p, l m phát cao, nhân dân l i càng ch ng đ i vi c vi n tr cho n c ngoài;

Th năm, phía đ ng minh nên nh r ng trong m t h th ng dân ch cao nh Hoa k , quy n hành t t nhiên là phân tán. Ngay trong nhi m k c a m t T ng th ng, v n có nhi u phe phái. Nói chung là đ c phân ra làm hai: phe b câu và phe di u hâu. Do đó, th ng có nh ng b t đ ng ý ki n gi a các lãnh đ o dân s B Qu c phòng và Ngo i giao. R i còn phía t ng lãnh quân đ i, phía CIA. Nhi u lúc đ ng minh ph i nh n nh ng tín hi u đ i ngh ch t các phe phái khác nhau. Nh l i lúc Mi n Nam đi vào giai đ n h màn ch ng h n, gi i Qu c phòng thì thông báo không th g i thêm quân vi n, trong khi toà B ch c, B Ngo i giao thì tr n an là đ ng quá lo còn chúng tôi đ đây c mà. B i v y, v chính sách, khi ta nói "M th này, M th khác" là thi u ph n chính xác. Ph i đ t câu h i "M thu c phía nào? "M " là nh ng ai? và nh v y, đ ng minh không nên y, t ng là n u đã nh n đ c nh ng h a h n c a T ng th ng, hay c a T ng tr ng qu c phòng hay Ngo i giao là t t r i. Khi lãnh đ o c a đ ng minh đ c m i t i thăm vi ng Qu c h i M ch ng h n, và đ c di n văn này n (nh T ng th ng Di m -1956, hay T ng th ng Afghanistan Kazai - năm 2002, hay Th t ng lâm th i Iraq Allawi - tháng 9, 2004) thì ch nên nghĩ r ng đây là t ng tr ng m t s ng h t ng đ i. Nhi u khi nó ch là m t hành đ ng ngo i giao, không có nhi u tr ng l ng v th c ch t. Tôi cũng còn nh h i 1956, sau khi T ng th ng Di m đ c m i sang M , và đ c di n văn tr c Qu c h i (bác Tr nh Văn Ch n, đài

Tác Giả: GS.TS. Nguy n Ti n H đệng
Thứ Ba, 25 Tháng 5 Năm 2010 01:40

VOA đi theo, có k i là ông Di m đ c bài đi n v n b đệng ti đệng Anh nh đệng v i gi đệng Hu , Qu c h i hi u r t ít, nh đệng c đ đệng lên v tay vui v). Khi tr v Sài gòn, uy tín ông Di m lên r t cao; m i khi tôi đi xem xi nê là th y ph n tin t c (tr c phim chính) c chi u đi chi u i c nh ông Di m đ c đón r c long tr đệng t i New York, và đ c bi t là ông đi n thuy t đ c Qu c h i M hoan hô. Không nh đệng ông Di m mà đa s nh n dân, trong đó có tác gi , đ u nghĩ r đệng: M đệng h nh th này thì ch c ăn quá r i.

B i v y, đi u c n thi t là ph i tranh th s đ đệng h c a nh n dân M , gi i truy n thông, và thành ph n trí th c (t i các đ i h c và nh đệng vi n nghiên c u). H là nh đệng ng i v n đ đệng qu n chúng b n nh y. "V n đ đệng hành lang" (lobby) t i Qu c h i M là n i c không th thi u đ c (nên ghi nh n thành công c a Do Thái, Đ i Hàn, Đ i Loạn trong công tác này);

Th sáu, phía đ đệng minh nên đ cao c nh giác v cá nhân, t t đ đệng và quá trình c a m t vài viên ch c nào có quy n hành t i Washington, vào t đ đệng th i đi m. N u có m t quan ch c đ c T đ đệng th đ đệng tin c y, thì ng i này s khuy n loát đ đánh b t đi nh đệng l p tr đ đệng khác và áp đ t gi i pháp c a mình. Th i Đ Nh t C đ đệng Hoà, Ngo i tr đ đệng Foster Dulles đ c T đ đệng th đ đệng Eisenhower tín c n, đã g t đi nh đệng ch đ đệng i, h t s c đ đệng h T đ đệng th đ đệng Di m. T i T đ đệng th đ đệng Kennedy, r i T đ đệng th đ đệng Johnson, Ngo i tr đ đệng Dan Rusk và B tr đ đệng qu c phòng Mcnamara r t m nh, mang quân đ t vào Vi t nam dù có nhi u quan ch c b t đ đệng ý. Th i Đ nh c đ đệng hoà, m t mình C V n An Ninh (sau này kiêm luôn c ch c Ngo i tr đ đệng) Henry Kissinger đ c T đ đệng th đ đệng Nixon và Ford hoàn toàn tin c y, đã thao túng chính sách ngo i giao c a c m t c đ đệng qu c; và n m quy t đ nh then ch t v Vi t nam nh đã đ c t đ đệng k t trong cu n sách này.

Th b y, là s xoay chi u c a chính sách ngo i giao Hoa k m i khi có b u c T đ đệng th đ đệng. Vào th i đi m đó, Hoa k s có tác đ đệng m nh vào phía đ đệng minh đang dính líu v i mình, đ đi theo chi u h đ đệng nh đệng thay đ i v chính sách. S m là vào năm tr đ đệng năm tuy n c . Mu n là vào cu i hè chính năm tuy n c , lúc hai Đ đệng h p ch n đ đệng c viên T đ đệng th đ đệng. Vào th i đi m đó, áp l c t nh n dân, báo chí ch đ đệng i s lên r t m nh, đ đệng c viên nào mu n đ c b u thì ph i đ a l p tr đ đệng hoà bình, th nh v đ đệng ra cho rõ. V T đ đệng th đ đệng đ đệng nh i m thì ph i h a ch c ch n s gi i quy t nh đệng khó khăn mà v n gi đ c danh đ , quy n l i cho M . đ đệng c viên đ i l p thì đ kich, nói là T đ đệng th đ đệng đ đệng nh i m đã l m l và mình s gi i quy t t t h n. Ph i ch đ đệng bài h c Vi t nam là M nên có nhi u đ đệng minh đ đệng h , cũng đang đ c áp đ đệng vào chi n tranh V ùnh V nh hi n nay? Trong k đ đệng tranh c 2004, c hai ông Bush và Kerry đ u có l p tr đ đệng qu c t hoá chi n tranh Iraq.

G n đ đệng ngày b u c , v T đ đệng th đ đệng đ đệng nh i m còn ph i làm cho vi n t đ đệng hoà bình đ c sáng t lên. Cũng trong k đ đệng tranh c năm 2004, vào mùa thu năm 2003, Chính ph Bush đã tuyên b là s trao tr quy n hành cho Iraq vào cu i tháng 6, 2004, làm cho nh đệng ng i lãnh đ o m i c a Iraq (đ c M đ đệng h) r t lo ng i, nh đệng cũng ph i đ đệng ý. đ nh h đ đệng c a b c đi này là làm gi m s lo s c a nh n dân Hoa k v chuy n sa l y. R i vi c chuy n giao quy n hành l i cũng đã đ c th c hi n vào lúc b t ng : hai ngày tr đ đệng ngày đã đ n đ đệng nh. Báo chí đ đệng tin r m r . G n đ đệng ngày b u c , Toà B ch c l i tuyên b s rút m y ch c ngàn quân t các đ a đi m ngo i qu c v M . Washington còn công b l ch trình b u c t i Iraq (cu i tháng 1, 2005). Ph i có b u c thì m i có dân ch . Nh đ đệng lên đã nh n xét, có dân ch r i thì vi c trao tr l i trách nhi m cho ng i b n x là vi c dĩ nhiên. B u c xong thì ch đ đệng m y lúc n a, báo chí, chính khách M s bi n lu n r đ đệng: n c là c a h , Chính ph là c a h , nh n dân là c a h , và an ninh là vi c h ph i t lo: ph i "Iraq hoá" (nh "Vi t nam hoá");

Th tám, khi Hoa k rút đi, n u l c l đ đệng đ i ngh ch chi n th đ đệng thì r t có ít hy v đ đệng là m t s đ đệng nh n dân c a n đ đệng đ đệng minh s đ c giúp đi t n, và đó là bài h c vào lúc s p đ c a

Tác Giả: GS.TS. Nguy n Ti n H đng
Thứ Ba, 25 Tháng 5 Năm 2010 01:40

Mi n Nam Vi t nam. T i sao nh v y?

Th nh t, khi rút đi t c là đã có quy t đ nh đ t đi m, và nh v y ít ai mu n s có m t c a ng i t n n vì nó s nh c nh mãi v quá kh ; th hai, ít nhà lãnh đ o nào mu n đ a thêm nhân l c vào M đ c nh tranh thêm v công ăn vi c làm; và th ba, là nh h đ ng v ngân sách. Ph i ch ng s t n kém vì chi n tranh Vi t nam đã làm cho ch đ ng trình "M t xã h i vĩ đ i" (The Great Society) c a T đ ng th đ ng Johnson b th t b i? Ph i ch ng nh đ ng chi tiêu t i Iraq (vào th đ i đi m này t c là đ u 2005, cũng s p s a b đ ng t đ ng s chi đ Vi t nam là 150 t đ) đã làm cho ngân sách thêm khi m h t, và nh h đ ng t i t t c nh đ ng chính sách đ i n i nh y t , an sinh xã h i (health care, social security), giáo đ c và gi m nghèo?

M nh n đ c n i tr i

Sau cùng, là m t suy g m h n là m t bài h c, vì nó có tính cách siêu hình. Đó là, cũng nh m t con ng i, m i m t qu c gia đ u có m t v n m nh. Và m nh n đ c th đ ng hay n i tr i!

Suy nh v y vì tôi luôn có nh đ ng câu h i không th nào tr l i đ đ c, ch c n có cách nghĩ đ n ch "m nh". T i sao đ m t c đ ng qu c vĩ đ i nh Hoa k , bi t bao nhiêu ng i v a tài, v a đ c, v a có tâm, v a có t m mà l i không lên đ đ c t i đ a v quy n hành nh ông Henry Kissinger? T i sao Mi n Nam l i g p ngay m t ng i quay qu t, thi u l đ ng tâm nh ông này làm đ o đi n chính sách c a Hoa k v Vi t nam trong g n sáu năm r i, t c là g n m t ph n ba th i gian t n t i c a VNCH, và trên hai ph n ba th i gian c a Đ Nh C đ ng hoà? T i sao t i lúc Mi n Nam lâm nguy, l i có m t ông T đ ng th đ ng M quá y u, ít kinh nghi m ngo i giao nh ông Gerald Ford? Và ông không bao gi đ đ c nhân dân b u lên. Ông v a xin thêm quân vi n, v a tuyên b là chi n tranh Vi t nam đ i v i Hoa k coi nh đã xong r i (ngày 23 tháng 4), ôn l i nh đ ng b t h nh, tôi th y câu "Phúc b t trùng lai, ho vô đ n chí" là đúng, nh đ ng t i sao tai ho nó l i đ n v i Mi n Nam m t cách quá đ n đ p vào lúc hoàng hôn:

V a b ép ký m t hi p đ nh b t l i thì b c t xén vi n tr ;
Còn đ đ c chút ít vi n tr kinh t và quân s , l i b cú "s c" siêu l m phát (do chi n tranh vùng V nh) năm 1973 làm tiêu hao mãi l c c a vi n tr ;

T i khi vi n tr b c t h t, Mi n Nam xoay đi vay ti n Qu c V đ ng x Saudi đ mua ti p li u. Ông vua v a đ đ ng ý thì l i b ngay ng i cháu mình h sát; ông n m xu ng vào đúng ngày c đ H b b ng . Th r i, vài ngày sau, m t lãnh t đ ng h VNCH tích c c, ông T đ ng Gi i Th ch, T đ ng th đ ng Đài Loan cũng ra đi v th gi i bên kia;

Trên chi n tr đ ng, lúc b t n công, Ban Mê Thu c g i không quân đ n y m tr . Phi v v a t i th bom thì m t trái r i trúng ngay B T L nh S Đ oàn 23; M t Ban Mê Thu c, có l nh rút Pleiku. Ngày 18 tháng 3, quân dân ho đ ng h t rút trên con đ đ ng 7B đ m máu. V a v t i Phú B n, l i b k t ngay vì công binh ch a làm xong cây c u n i nh đã đ tính: đ oàn ng i di t n ch u thêm m t tr n pháo kích bên b sông Ea Pha (3). Sau này T đ ng th đ ng Thi u k l i cho tôi r đ ng ông v n còn th c m c v chuy n t i sao công binh không làm xong cái c u n i; Đ i t đ ng Viên cũng cho r đ ng "S đ oàn 320 c a c đ ng s n s không bao gi truy kích k p đ oàn quân n u chúng ta có đ đ c c u qua sông thi t l p đúng lúc, và gi đ đ c tr t t trong đ oàn dân quân di t n" (4); vì c u không xong, nên hai ngày sau m i r i đ đ c H u B n. Đ oàn dân quân v a ti n đ đ c ch đ ng 20 cây s là kh đ ng ngay, vì "tr đ c m t đ oàn di t n là Phú Túc đã b đ ch chi m". Khi không quân t i c u, "m t trái bom r i vào đ oàn quân đi đ u, gây th đ ng vong cho g n m t ti u đ oàn Bi t Đ đ ng Quân" (5).

Tôi đ đ m t bu i h p đ y c ng th đ ng t i Dinh Đ c L p sau cu c rút lui th m h i này thì Đ i tá C m (Chánh Văn phòng T đ ng th đ ng) b c vào đ a m t tin b t h nh. Ông Paul Léandri, tr đ ng phòng thông t n xã Agence France Presse đ Sài gòn b c nh sát b n ch t! Léandri loan tin "có s lnh ng i Th đ ng (Monlagnards) đã n i lo n đ H u B n, ch đ ng l i quân đ i

VNCH". Nha c nh sát m i ông đ n đ th m v n. Sau vài ti ng đ ng h b gi i, Leandri b ng nhiên b c ra kh i phòng, nh y lên xe và lái vút đi. Khi c nh sát huyết còi ng ng, ông c ti p t c phóng. C nh sát rút súng b n vài phát vào bánh xe đ gi i. Ch ng may m t viên đ n l c trúng ngay ng i. Leandri g c ch t t i ch ! Phóng viên ngo i qu c vô cùng ph n u t, ph n kháng k ch li t. Trong m t tình hình vô cùng b t l i cho Mi n Nam v t t c m i ph ng đi n quân s , chính tr , kinh t , và b m t Mi n Nam đã b b i nh b i nh ng hình nh dã man, đ c tài, tham nhũng, b y gi hình nh Leandri b b n g c ch t l i đ c phóng đi kh p th gi i! T ng th ng Thi u nghe tin này đã tái m t. Ông li n ch m đ t bu i h p.

M y ngày hôm sau, trong m t phiên h p khác Văn Phòng Th t ng, l i có tin chi c máy bay v n chuy n C-5A ch đám tr em m côi v a c t cánh Tân S n Nh t đã b n tan? Ch t trên 200 trăm em bé? Vào chính lúc đó l i đang có nh ng ch ng đ i ngay t i Washington v vi c đi t n ng i Vi t nam.

Ôi sao tin t c nó đ n đ p, bi đát đ n th vào lúc con huy n Mi n Nam nghiêng ng a s p chìm đ m. Suy g m nh v y, nhi u ng i trong chúng ta, trong đó có ác gi , v n còn ti p t c đ t câu h i "Âu có phái là m nh n c đ n lúc suy tàn r i ch ng?".

Chú thích:

- (1) New York Times, The Pentagon Papers, trang 309.
- (2) New York Times, The Pentagon Papers, trang 432.
- (3) William E. Legro, Vietnam from cease-fire to capitulation, trang 150.
- (4) Cao Văn Viên, Nh ng ngày cu i c a VNCH, trang 152.
- (5) Cao Văn Viên, Nh ng ngày cu i c a VNCH, trang 149.

h t: Ph n V - Ch ng 20, xem ti p: [Thay l i cu i](#)